

Statens helsepersonellnemnd - HPN-2013-58

Myndighet	Statens helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2013-05-22
Doknr/publisert	HPN-2013-58
Stikkord	Suspensjon av autorisasjon som ambulansarbeider - atferd uforenelig med yrkesutøvelse. Stadfestet. Helsepersonelloven § 58.
Sammendrag	Saken gjaldt påstand om alvorlige seksuelle overgrep mot en kvinne, herunder voldtekt. Nemnda fant det tilstrekkelig bevist at klageren hadde utøvet vold mot kvinnen og også begått seksuelt overgrep mot henne. Opplysninger fra legevakt og kvinnens bistandsadvokat ble vektlagt. Flere av de skader hun var påført, var potensielt livstruende. Sakens alvor ga grunn til usikkerhet med hensyn til om klageren har de personlige kvalifikasjonene som skal til for å utøve yrket som ambulansarbeider forsvarlig.
Saksgang	Saksnummer: 13/58.
Parter	Klager: Født 1963 (Advokat: Sverre Næss).
Forfatter	Hans Hugo Kristoffersen, Kirti Mahajan Thomassen, Wenche Dahl Elde, Marte Kvittum Tangen, Åse Senning, Knut Dalen, Atle Larsen.

Saken gjelder: Klage over Statens helsetilsyns vedtak av 19. februar 2013 om suspensjon av autorisasjon som ambulansearbeider, jf. lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 56.

Statens helsepersonellnemnd behandlet klagen i nemndmøte 22. mai 2013 og traff enstemmig følgende

VEDTAK:

Statens helsetilsyns vedtak av 19. februar 2013 stadfestes.

Saksforholdet:

Klageren ble utdannet ambulansearbeider som privatist og fikk autorisasjon den 22. oktober 2008. Han var ansatt som ambulansearbeider ved V universitetssykehus HF frem til 31. mars 2009, og har etter dette arbeidet utenfor helsevesenet.

Tilsynssak mot klageren ble opprettet etter at Fylkesmannen i W den 13. desember 2012 mottok en melding fra Allmennlegevakten i V kommune (legevakten) angående mulig seksualovergrep/seksuell utnyttelse begått av klageren mot en kollega, A, født 1980.

Det fremgikk av meldingen at A flere ganger siden 2009 hadde vært til undersøkelse ved overgrepsmottaket. Hun hadde ikke alltid latt seg undersøke, men de ganger undersøkelse ble gjennomført, ble det påvist ferske og eldre tilhelende sår. Mange av disse forenlige med bruk av skarp gjenstand, som for eksempel kniv. Flere av skadene har vært behandlingstrengende og potensielt livstruende.

Den 6. september 2012 oppsøkte A overgrepsmottaket to dager etter en ny akutt situasjon. Hun omtalte brokker av hendelsen i form av vold og ulike seksuelle handlinger. Legevakten gjennomførte sporsikring da hun ankom, og fotograferte flere av skadene. Den 2. oktober 2012 kom A på nytt inn til overgrepsmottaket. Hun hadde da vært hjemme hos klageren. Hun hadde våknet blodig i sengen. Hun hadde ringt sin advokat som igjen varslet politiet. A ble brakt til legevakten for full undersøkelse, sporsikring og skadedokumentasjon.

Det foreligger anmeldelser av klageren ved V politidistrikt og X politidistrikt. Saken er under etterforskning. Det er tatt ut siktelse mot klageren.

Klagerens autorisasjon som ambulansearbeider ble suspendert i seks måneder i Statens helsetilsyns vedtak av 19. februar 2013. Statens helsetilsyn la til grunn at klageren har utsatt A for forskjellige former for vold, og at noen av skadene har vært av livstruende karakter. Dette er handlinger som er å anse som atferd uforenelig med yrkesutøvelse, jf. helsepersonelloven § 57. Klageren har utført en alvorlig straffbar handling. Videre er det også sannsynlig at han har utført andre handlinger som viser en alvorlig mangel på selvkontroll og dømmekraft, og han anses å være til fare for sikkerheten i helsetjenesten, jf. helsepersonelloven § 58.

Vedtaket om suspensjon ble påklaget ved advokat Sverre Næss sitt brev av 5. mars 2013. Statens helsetilsyn kom til at det ikke fremkom nye opplysninger i klageomgangen som ga grunn til å vurdere saken annerledes. Saken ble 8. april 2013 oversendt Statens helsepersonellnemnd for klagebehandling.

I forbindelse med klagebehandlingen har nemnda mottatt brev av 17. april 2013 fra klageren med opplysninger og kommentarer til faktum i saken.

Statens helsetilsyn viser til at klageren to ganger er anmeldt for vold mot A og at X politidistrikt har pågrepet og siktet klageren da de fant skjellig grunn til mistanke for voldtekt, jf. straffeloven 192 første ledd bokstav a, jf. annet ledd bokstav a.

Pasienter kan føle seg truet dersom de kommer i kontakt med helsepersonell som er siktet for visse staffbare handlinger, som vold og overgrep. Dette kan i ytterste konsekvens føre til at pasienter som har behov for helsehjelp unnlater å oppsøke helsetjenesten. En autorisasjon kan suspenderes dersom det må anses støtende om en person får utøve sin virksomhet i den tiden det tar å behandle en tilsynssak som gjelder tilbakekall av autorisasjon etter helsepersonelloven § 57.

Det er usikkert når saken vil være ferdig etterforsket, og Statens helsetilsyn finner det nødvendig å suspendere klagerens autorisasjon. I oversendelsen til nemnda er det påpekt at beslutning om å suspendere klagerens autorisasjon bygger på en selvstendig vurdering av om vilkårene er oppfylt, og at utfallet av straffesaken ikke har avgjørende betydning for denne vurderingen. For øvrig påpekes det at X politidistrikt har bekreftet at saken fortsatt er under etterforskning, og at det etter politiets vurdering fortsatt er skjellig grunn til mistanke om voldtekt.

Klageren bestrider å ha utøvet vold mot eller voldtatt A. Han viser til at A er i betydelig psykisk ubalanse og at dette ligger til grunn for de forskjellige anmeldelsene og forklaringene. A bør gjennomgå en psykiatrisk undersøkelse for å få fastsatt hennes psykiske tilstand. Klagerens advokat vurderer å anmelde A på vegne av klageren, for gjentatte falske anmeldelser og forklaringer til politiet.

Det er mye som tyder på at A vil skade klageren med forhold som ikke har rot i virkeligheten. Anmeldelsene fra A er så selvmotsigende at politiet ikke har fulgt dem opp. Det er vist til flere forhold klageren mener bekrefter at opplysningene fra A ikke kan stemme. Blant annet gjør klageren gjeldende at han ikke var til stede 6. september 2012.

Klageren ble pågrepet av politiet, for så å bli løslatt uten at han ble fremstilt for varetektsfengsling. Han bestrider at politiet, slik det er lagt til grunn fra Statens helsetilsyns side, fant skjellig grunn til mistanke for voldtekt.

Statens helsepersonellnemnds vurdering:

Nemnda har vurdert om vilkårene for å suspendere klagerens autorisasjon som ambulansarbeider er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 58.

Det avgjørende for nemndas vurdering er om det er grunn til å tro at klageren på grunn av «atferd som anses uforenelig med yrkesutøvelsen» er uegnet til å utøve ambulansarbeideryrket forsvarlig, slik at vilkårene for tilbakekall er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57. Beviskravet for å suspendere klagerens autorisasjon som ambulansarbeider, er ikke like strengt som ved tilbakekall av autorisasjon etter helsepersonelloven § 57.

Saken gjelder påstand om alvorlige seksuelle overgrep mot A, herunder voldtekt. Klageren er anmeldt for seksuelle overgrep mot A både ved X og V politidistrikt. Saken er fortsatt under etterforskning.

Klageren har erkjent at han har hatt en privat relasjon til A, herunder seksuell kontakt. Han har også erkjent at han var sammen med A natt til 2. oktober 2012. Han bestrider imidlertid å ha utøvet vold mot eller voldtatt A denne dato eller på andre tidspunkt.

Ved bevisvurderingen legger nemnda avgjørende vekt på at politiet har funnet grunnlag for å ta ut en midlertidig siktelse mot klageren, og at det ved dette er konstatert at det er skjellig grunn til å mistenke at han har begått voldtekt av A, jf. e-post av 22. januar 2013 fra politiadvokat B til Statens helsetilsyn i saken. Nemnda viser også til at politiet fant grunn til å pågripe klageren aktuelle dag. Nemnda vektlegger at beviskravet for bruk av tvangsmidler mot klageren, «skjellig grunn» til mistanke, er strengere enn «grunn til å tro» i helsepersonelloven.

Det fremgår av melding av 11. desember 2012 fra legevakten til Fylkesmannen i W at A lider av en kompleks dissosiativ lidelse, og at hun har hatt flere innleggelse ved ulike psykiatriske institusjoner på grunn av dette. Legevakten har gjennom sin kontakt med A, flere ganger siden 2009, funnet grunn til bekymring vedrørende mulig seksualovergrep/seksuell utnyttelse. Det fremgår av legevaktens melding at man på grunn av alvorret har vært tilbakeholdne med å vurdere skadene A har fremvist som mulig selvskade. Nemnda legger ved sin bevisvurdering vekt på at legevakten finner grunn til å tro at skadene er påført A av andre, og ikke av henne selv. Det er etter nemndas syn ikke andre opplysninger i saken som tilsier at A har forklart seg uriktig i den

hensikt å skade klageren. Tvert i mot fremgår det av sakens øvrige opplysninger at A har vært uvillig til selv å anmelde klageren.

Nemnda vektlegger også de opplysninger til saken som er gitt av As bistandsadvokat, Celine Bakke Wiik, slik dette fremkommer i notat av 16. november 2012 fra telefonsamtale med Fylkesmannen i W. Her fremgår det at bistandsadvokaten ankom klagerens bolig samtidig med politiet den 2. oktober 2012, og at hun møtte A der. Bistandsadvokaten beskriver at A blødde fra hodet, at huset var endevendt som etter et basketak, at det så ut som om A hadde blitt slengt inn i en vegg, at det viste seg at A hadde underlivsskader og at man fant en video på As mobil som viste at hun ble utsatt for vold.

Etter en samlet vurdering har nemnda kommet til at det er grunn til å tro at klageren har utøvet vold mot A og også begått seksuelt overgrep mot henne. Forholdet er alvorlig, og utvilsomt å anse som atferd som anses uforenelig med yrkesutøvelse som ambulansarbeider, jf. helsepersonelloven § 57 og merknader til bestemmelsen i Ot.prp.nr.13 (1998-1999) punkt 21.1.3.8 side 178 og 179.

Det fremgår av helsepersonelloven § 58 at det ikke er tilstrekkelig for å berettigede suspensjon av autorisasjon at det er grunn til å tro at tilbakekallsgrunn foreligger etter helsepersonelloven § 57. Det stilles også krav til at helsepersonellet må anses å være til fare for sikkerheten i helsetjenesten.

Seksuelle overgrep viser manglende evne til å sette grenser, manglende impuls kontroll og misbruk av tillit. Med bakgrunn i sakens opplysninger fremgår det at flere av de skader A var påført, var potensielt livstruende. Det er ikke av betydning at aktuelle handlinger skal ha funnet sted på fritiden, og ikke er direkte knytte til klagerens yrkesutøvelse. Sakens alvor gir grunn til usikkerhet med hensyn til om klageren har de personlige kvalifikasjonene som skal til for å utøve yrket som ambulansarbeider forsvarlig. I likhet med Statens helsetilsyn legger nemnda til grunn at pasienter kan føle seg truet dersom de kommer i kontakt med helsepersonell som er siktet for denne type alvorlige straffbare handlinger, og at dette i ytterste konsekvens kan medføre at pasienter som har behov for helsehjelp unnlater å oppsøke helsetjenesten.

Nemnda har kommet til at det er nødvendig å suspendere klagerens autorisasjon som ambulansarbeider i påvente av ytterligere utredning av saken og endelig behandling i Statens helsetilsyn.

Suspensjon av klagerens autorisasjon som ambulansarbeider anses ikke å være et uforholdsmessig inngrep i denne saken. Ved vurderingen av om autorisasjon skal suspenderes, er det sikkerhet for pasienter, kvalitet i helsetjenesten samt tillit til helsepersonell og helsetjeneste som er det sentrale, og ikke hensynet til det enkelte helsepersonell, jf. helsepersonelloven § 1 med merknader.

Klagen har ikke ført frem, og det påklagede vedtaket stadfestes.